

KALIUMALUMINIUMSULFAT

Revisjonsdato: 21/4/2011

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	KALIUMALUMINIUMSULFAT
Kjemisk navn	Kaliumaluminiumsulfat dodekahydrat (alun)
Formel	KAl (SO ₄) ₂ · 12 H ₂ O
EC-nr	233-141-3
CAS-nr	10043-67-1
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	7.12.2009

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelser som frarådes Ingen spesielle opplysninger.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 ww.permakem.no
E-post	office@permakem.no
Internett	www.permakem.no
Utarbeidet av	Security Consult
Omsetter	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 www.permakem.no

1.4 Nødtelefon

Ambulanse: 113
Brann: 110
Politiet: 112
Giftinformasjonen: 22 59 13 00.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008 (CLP) Produktet er ikke klassifisert merkepliktig i henhold til EC NO 1272/2008 (CLP).

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Signalord

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

2.2 Merkningselementer

S-setninger S-22 Unngå innånding av støv.
S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.

2.3 Andre farer

Ikke klassifisert som merkepliktig i henhold til EUs direktiver 67/548/EEC.

SIKKERHETSDATABLAD

KALIUMALUMINIUMSULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 21/4/2011

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
Kaliumaluminiumsulfat dodekahydrat	EC NR: 233-141-3 CAS NR: 7784-24-9	IK,IK		60-100

Tegnforklaring R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer Ingen inngående ingredienser bidrar til klassifisering.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Flytt til frisk luft.
Hudkontakt	Vask med såpe og vann
Øyekontakt	Skyll øynene med rikelige mengder vann i minst 15 minutter og oppsøk lege hvis ikke ubehag gir seg..
Svelging	Kontakt lege. Skyll munnen godt med vann.
Medisinsk informasjon	Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen Tlf 22 59 13 00.
Helsekontroll	Symptomatisk behandling.
4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede	Kan gi irritasjon. Se punkt 11.
4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig	Under normale omstendigheter oppstår det ikke risiko eller helseproblemer med bruk av produktet. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer- søk legehjelp.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler	Brann i omgivelsene slukkes med egnet slukkemiddel.
Uegnede slukningsmidler	Ingen spesielle advarsler.
5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen	Ikke brannfarlig i.h.t. lov om brannfarlige varer. Avgir giftige gasser ved brann. Svoveloksider (SOx).
5.3 Råd til brannbekjempningspersonale	Brannslukkere må benytte røykdykkerutstyr. Bruk av åndedrettsbeskyttelse med frisklufttilførsel anbefales.
Annen informasjon	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko.

6. TILTAK VED UTSLIPP

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprosedyrer	Bruk personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8. Sørg for god ventilasjon.
6.2 Miljøbeskyttelsestiltak	Forhindre utslipp til drikkevannskilder, avløpsvann eller jordsmonn. Unngå støvdannelse og spredning av støv.
6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprensning	Sørg for god ventilasjon. Vask området etter at fjerning av materialet er fullført. Støvsug eller tørk opp materialet og legg det i en beholder for kjemisk avfall.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering	Sørg for god ventilasjon for å holde konsentrasjonen av stoff i lufta på et lavt nivå. Unngå innånding av støv, damp eller gass. Unngå kontakt med huden og øynene. Bruk hensiktsmessige verneklær for å beskytte mot langvarig eller gjentatt hudkontakt. Vask deg grundig etter håndtering. Fjern tilsølte klær og vask dem før gjenbruk.
---	---

SIKKERHETSDATABLAD

KALIUMALUMINIUMSULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 21/4/2011

7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet	Lagres i tørt, kjølig og ventilert lager.
Spesielle egenskaper og farer	Ved temperaturer over 200 °C dannes giftige gasser (SO ₃).
7.3 Særlige anvendelser	
Annen informasjon	Tom forbrukt emballasje behandles etter forskriftene, og kastes sammen med vanlig industriavfall.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Administrativ norm anmerkning Ikke fastsatt.

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon og punktavsug ved håndtering som fører til støv, røyk, damp eller tåke. Unngå støvutvikling ved håndtering. Øyedusj og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen.

Åndedrettsvern Bruk åndedrettsvern med filter P2 ved risiko for støvdannelse.

Øyevern Bruk vernebriller ved støvutvikling.

Håndvern Bruk vernehansker av for eks. Nitrilgummi. Gjennomtrengningstid er ikke fastsatt. Hansketypen må være av motstandsdyktig materiale og man bør søke råd hos hanske leverandøren.

Annet hudvern enn håndvern Bruk egnede klær (lange ermer, lange bein o.l.) ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

Annen informasjon Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Krystaller.
Farge	Klar fargeløs.
Lukt	Luktfri.
pH løsning	2,8-3,5 (10%)
Smeltepunkt	90°C
Tetthet	1750 kg/m ³
Løslighet	Vann
Løselighet i vann	114 g/l (20 °C)

9.2 Andre opplysninger

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet Ingen spesielle opplysninger.

10.2 Kjemisk stabilitet Produktet er stabilt under normale forhold. Unngå varme.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner Ved normal bruk er det ingen risiko for farlige reaksjoner.

10.4 Forhold som skal unngås Ingen spesielle opplysninger.

10.5 Materialer som skal unngås Sterke oksidasjonsmidler.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter Karbondioksid (CO₂). Karbonmonoksid (CO). Svoveloksider (SO_x). Aluminiumoksid.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Innånding Kan gi irritasjon i luftveiene.

Hudkontakt Kan gi liten irritasjon.

Øyekontakt Støv i øynene kan forårsake irritasjon.

Svelging Svelging av større mengder kan føre til magesmerter og diare. Kan gi irritasjon i munn og svelg.

Akutte og kroniske skadevirkninger Unngå gjentatt eksponering.

Allergi Ikke påvist allergiske effekter.

Mutagenitet Produktet er ikke kjent for å gi skade på arvestoff.

SIKKERHETSDATABLAD

KALIUMALUMINIUMSULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 21/4/2011

Kreft	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjon	Ingen spesielle opplysninger.
Annen informasjon	Helserisiko er liten ved normal håndtering.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Toksisitet	Produktet er klassifisert som ikke miljøfarlig. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha forstyrrende eller skadelig virkning på miljøet.
12.2 Persistens og nedbrytelighet	Ingen data.
12.3 Bioakkumuleringspotensiale	Ingen data.
12.4 Mobilitet i jord	Delvis løselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Ikke aktuelt, basert på tilgjengelige data.
12.6 Andre skadevirkninger	Ingen spesielle opplysninger.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	EAL-kode: 16 05 09 andre kasserte kjemikalier enn dem nevnt i 16 05 06, 16 05 07 eller 16 05 08. Se avfallsforskriften av 01.06.04. Se NFFAs veileder for transport av farlig avfall 2010.
Emballasje	Tom forbrukt emballasje behandles etter forskriftene, og kastes sammen med vanlig industriavfall.
Annen informasjon	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/KLIF.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer	
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	
14.3 Transportfareklasse(r)	
14.4 Emballasjegruppe	
14.5 Miljøfarer	
14.6 Særskilte forsiktighetsregler	
Annen informasjon	Ikke klassifisert som farlig gods etter ADR/RID- 2011.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø	Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).
15.2 Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Ingen spesielle opplysninger utover det som er oppgitt i dette sikkerhetsdatablad.
Annen informasjon	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Henvisninger til viktig litteratur og datakilder	Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).
Første gang utgitt	26.8.1997
Utskriftsdato	26.4.2011
Annen informasjon	Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det

SIKKERHETSDATBLAD
KALIUMALUMINIUMSULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 21/4/2011

---

formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

--- SIKKERHETSDATBLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---